

Interaktív madarászat a világhálón

www.birding.hu

A MŰLT

A Pest Környéki Madarász Kör (PKMK) 1994-es megalakulásával párhuzamosan havi, majd később negyedévi rendszerességgel kiadásra került a FÜZIKE című periodika, amely a Dunakanyar térségében végzett madártani felmérések és védelmi tevékenységek beszámolóit mellett érdekes madármegfigyelési adatokat is közreadott.

Ez a fajta adatgyűjtés és -közlés természetesen nem volt idegen a madarászoktól, hiszen az 1970-es évektől az MME *Madártani Tájékoztatójában*, majd később a *Túzó* című folyóiratában (itt ráadásul képekkel illusztrálva) is megjelentek ilyen, önkéntesek által beküldött információkból származó adatsorok; a *Madártávlát* hasábjain Hadarics Tibor jóvoltából mind a mai napig olvashatunk ilyen jellegű, de már szerkesztett összefoglalókat.

S hogy honnan száraznak ezek az adatok? Természetesen továbbra is az ország minden szegletében nyitott szemmel járó madarászoktól, akiket ma már egy olyan lehetőség szolgál, amely révén megfigyelési adataikat, terepen készített fotóikat azonnal a legszélesebb szakmai közönség elé tárhatják. Ez a lehetőség a www.birding.hu honlap, amelyet 2004 tavaszán azok hívtak életre, akik alig tíz évvel korábban a főváros környékén gyűjtött megfigyelési adatokat rendezték csokorba. Az alapötlet tehát Horváth Gábor, Kóta András és Selmeczi Kovács Ádám személyéhez köthető, a technikai kivitelezés pedig Vig Éva Virág és Árvay Dénes munkáját dicséri.

A JELEN

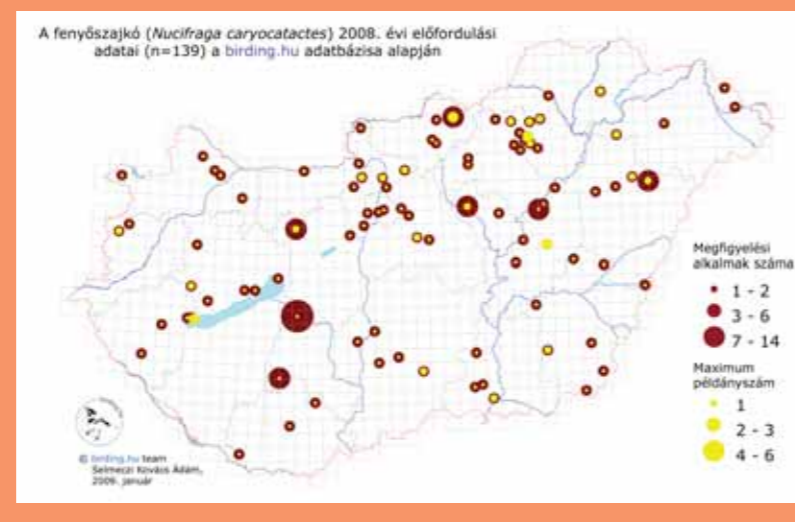
A birding.hu a Magyarországon működő terepi madarászok munkáját, eredményes és gyors adatközlését kívánja szolgálni. Az elmúlt négy év alatt közel 5000 fő regisztrált, és általuk felkerült mintegy 60 000 megfigyelési adat és 10 000 fotó. A napi egyéni látogatók száma meghaladja az ezret.

Működik a honlapon fórum is, amelyen számtalan témakörben írhatnak/olvashatnak az ide látogatók a távcsövektől a madárhatározáson át a gyűrűzésig.

A terepi madarászok közül külön csoportot alkotnak a listázók, az ő kedvükre eddig 21 listát hoztunk létre. Ezek közül a *Magyar lista* (amelyen azok a fajok jelölhetők, amelyeket az adott személy eddigi pályafutása alatt hazánkban

TÉRKÉPEN: A FENYŐSZAJKÓ

A fenyőszajkó (*Nucifraga caryocatactes*) mint a fenyőöv tipikus madara a környező magashegységek elterjedt fészkelője. Mivel (elvileg) állandó madár, hazánkban csak szóróványosan jelenik meg, bár bizonyos években inváziószerű beáramlása is tapasztalható. Ilyen „beáramlás év” volt 2008, amikor a birding.hu megfigyelői 139 megfigyelési adattal támasztották alá a faj hazai jelenlétét (összehasonlításképpen: a 2004–2008 közötti időszakból mindössze 37 adatot került fel). Természetesen a 2008-as adatok egy része „ismétlés”, hiszen több megfigyelő is feltöltötte egymást követően az esetleg ugyanarra a példányra vonatkozó észleléseit (ezek egy része kiszűrhető a világos körök révén), de így is érdemes a mellékelt térképet tanulmányozni. Jól látható, hogy az adatok zöme az északi és a keleti országrészből származik, így idősoros térkép híján is nagyjából kirajzolódik a hazánkba való érkezésének iránya.

Faj: 1. Csonttollú (2795) 2. Keresztcőrű (1980) 3. Nagy őrgébics (1240) 4. Vándorsólyom (1138) 5. Bütykös ásólúd (1115) 6. Vörösnakú lúd (1022) 7. Kís kárókatona (910) 8. Sarki búvár (858) 9. Üstökösreçe (808) 10. Rétiás (799)

Megye: 1. Pest (7584) 2. Csongrád (6759) 3. Veszprém (6172) 4. Győr-Moson-Sopron (5154) 5. Hajdú-Bihar (4665) 6. Budapest (4245) 7. Békés (3123) 8. Nógrád (2881) 9. Bács-Kiskun (2845) 10. Heves (2559)

Település: 1. Budapest (4245) 2. Fertőújfal (3030) 3. Szeged (2675) 4. Apaj (1970) 5. Hortobágy (1593) 6. Sándorfalva (1138) 7. Sopron (881) 8. Debrecen (862) 9. Királyszentistván (855) 10. Geszt (826)

Terület: 1. Borsodi-dűlő (1498) 2. Fehér-tó (1057) 3. Balaton (988) 4. Fertő (959) 5. Nyéki-szállás (800) 6. Csaj-tó (593) 7. Begécs (468) 8. Belterület (446) 9. Halastavak (409) 10. Naplás-tó (405)

Feltöltő (megfigyelő): 1. ifj. Vasuta Gábor (2193) 2. Hadarics Tibor (1535) 3. Tamás Ádám (1528) 4. Selmeczi Kovács Ádám (1167) 5. Szele Ernő (917) 6. Nagy Tamás (863) 7. Horváth Gábor (835) 8. Mészáros Csaba (796) 9. Forintos Nikolett (718) 10. Kókai Károly (710)

Képek száma: 1. Gyakori madárfajok (5602) 2. Egyéb állatfajok (2354) 3. A Nyugat-Palearktisz madárfajai (2348) 4. Szóróványos madárfajok (1526) 5. A világ madárfajai (1069) 6. Ritka madárfajok (988)

megfigyelt) a legnépszerűbb, többen vélhetően örömmel elcserélnék a résztvevők számát az eddig látott fajaik számával, hiszen 330 felett mindössze tizenöt állnak... Második helyen említendő a *Kert lista*, amelyhez eddig közel százán csatlakoztak.

A birding.hu-val szoros együttműködésben áll az MME Nomenclator Bizottsága, hiszen ez a testület hitelesíti a Magyarországon előforduló ritka fajok adatait, amelyek első közzétételére legtöbbször e honlapon kerül sor. Külön

menüpont alatt olvashatók a MME NB éves jelentései, felhívásai és beszámolóit.

A JÖVŐ

A birding.hu elindításakor határtalan örömmel vettük tudomásul, hogy a minden különösebb egyeztetés nélkül elindított honlapot a magyar madarász-társadalom széles rétege kedveli és támogatja. Ugyanakkor több ízben szervertük olyan szakmai találkozót, ahol a felhasználói ötleteket és jobbitó szándé-

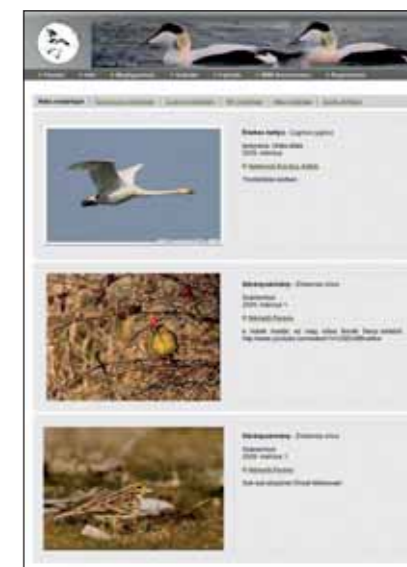
EGY VÉRCSES ESETTANULMÁNY

2006 júniusában Zalai Tamás a jászági kék vércsék (*Falco vespertinus*) alvóhelyének ellenőrzése közben egy amuri vércsét (*Falco amurensis*) figyelt meg és fotózott. Ezt a fajt korábban a kék vércse alfajának tartották, bár sem költő- sem pedig telelőhelye (előbbi Mongóliában és Kínában, utóbbi pedig Indiában és Dél-Afrikában található) nem fed át rokonáival. Mivel Európában csak néhány előfordulási adata ismert, nem meglepő, hogy számlálónk a következő napokban felpörögtek, s ami külön érdekes volt, hogy a nyugat-európai országok mellett mongol, kínai és dél-afrikai szervezetről érkezett látogatások is szép számmal akadtak. A feltöltött fotókat több mint 2500 alkalommal nézték meg. Ez a nagy érdeklődés nem csak faj ritkaságának szólt, hanem mivel a megfigyelt példány olyan tollazati bélyegeket mutatott, amelyet e kevésbé ismert faj amúgy is hiányos szakirodalmi ábrázolása nem ismertetett kellő mértékben, a faj szakértői kénytelenek voltak a fotók alapos elemzésére. Végül ezen képek alapján ítélték elfogadhatónak az első Kárpát-medencei amuri vércsét.

Megfigyelés (3 / 4)	
Időpont:	2006. július 10.
Faj:	Amuri vércse - <i>Falco amurensis</i>
Példány, kor, ivar:	1. imm., tojó
Település, megye:	Jászberény, Jász-Nagykun-Szolnok Google Maps
Terület:	Borsóhámi-legelő
Megfigyelő(k):	Zalai Tamás (Husi), Ecsedi Zoltán, ifj. Oláh János, Tar János
Feltöltő:	Zalai Tamás (Husi)
Fotós:	Zalai Tamás (Husi)
Megjegyzés:	További képek a galériában.

EGY KIS STATISZTIKA

Bár a honlapot korábban érték olyan „vadász”, hogy a ritka fajok adatainak publikálása miatt jött létre, szembe kell nézni azzal a ténnyel, hogy az elmúlt négy év alatt regisztrált közel 5000 felhasználó egész más irányba tolta a dolgokat. Lássuk mindezt a számok tükrében! Az első tíz helyezett a fent látható módon alakul a kezdetektől a 2008 év végéig (zárójelben az adatok száma).

kü elképzeléseket megpróbáltuk rendszerbe foglaltnak beépíteni.

Szeretnénk ezt a támogatást továbbra is élvezve kiszolgálni a hazai madarászokat – remélhetőleg már az idei évben egy új, rugalmasabban kezelhető rendszerre helyezett honlappal.

Ehhez természetesen várjuk az aktív felhasználók és az érdeklődők ötleteit, elgondolásait!

Selmeczi Kovács Ádám